

Csak a vállalkozónak felróható késedelem idejére számítható fel késedelmi kötbér

Egy építési szerződéssel kapcsolatos jogvitában a Kúria kimondta, hogy az objektív és a szubjektív késedelem időtartama egymástól eltérhet, amely azt jelenti, hogy a megrendelő csupán a vállalkozónak felróható, szubjektív késedelem idejére számíthat fel késedelmi kötbért.

Egyértelmű jogszabályi rendelkezés, hogy határidőben teljesít a vállalkozó, ha az átadás-átvétel a szerződésben előírt határidőn belül, illetőleg határnapon megkezdődött.

Ebből következően építési szerződés esetében az objektív késedelem meghatározása szempontjából annak van jelentősége, hogy a szerződésben kikötött teljesítési határidő lejártá és az eredményes átadás-átvételi eljárás megkezdésének napja között mennyi idő telt el.

Felmerül a kérdés, hogy teljesítést késedelmesnek kell-e tekinteni, ha a vállalkozó az átadás-átvételt a szerződésben előírt határidőn belül megkezdte, azonban az átvételt a megrendelő megtagadta?

A vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján egyértelmű, hogy a szerződésszerű teljesítés határidőben nem történik meg, ha a megrendelő a szolgáltatást vagy művet nem vette át.

A Ptk. azonban azt is tartalmazza, hogy milyen okok alapján tagadhatja meg a megrendelő a szolgáltatás átvételét. A Ptk. kimondja, hogy nem tagadható meg az átvétel a mű olyan hibája miatt, amely, illetve amelynek kijavítása vagy pótlása nem akadályozza a rendeltetésszerű használatot. Magyarul az átvétel megtagadása csak akkor vezet a késedelmes teljesítés megállapításához, ha az elkészült munka nem alkalmas a rendeltetésszerű használatra.

A Kúria megerősítette azt is, hogy miután a késedelmi kötbér szubjektív alapú, és a vállalkozó a felróhatóság hiányának bizonyításával magát a kötbérfizetési kötelezettség alól kimentheti, az objektív és a szubjektív késedelem időtartama egymástól eltérhet, és a megrendelő csupán a vállalkozónak felróható, szubjektív késedelem idejére számíthat fel késedelmi kötbért.

A Kúriai döntés alapjául szolgáló ügyben az is tisztázásra került, hogy a kötbér fizetését vállaló kötelezett felróhatóságát nem a jogosultnak kell bizonyítania, hanem a kötelezett mentheti ki magát a kötbérfelelősség alól vétlensége, vagyis annak bizonyításával, hogy a kötbérrel szankcionált szerződésszegés elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható (BH2015. 224.).